

Vore udenlandske Markeder og Omsætningsforhold for Kvæg og Kød.

Foredrag i Det kgl. danske Landhusholdningsselskab den 25. Januar 1911
af Veterinærkonsulent *Johannes Arup*.

(Sluttet fra Side 344.)

Skønt der paa Grund af den voksende Mælkeproduktion næppe produceres forholdsvis mere Kød i de senere Aar end tidligere, skal jeg dog ikke gaa nærmere ind herpaa, men søge at klare, hvorledes det staar til i de Nabolande, der leverer Kvæg og Oksekød til Tyskland. Fra Østrig-Ungarn — hvormed haves en særlig Overenskomst desangaaende —, fra Danmark og Schweiz, der dog kun har faa Avlsdyr at levere og hyppige Grænsespærringer at kæmpe imod, kan der tilføres Kvæg. Tilførslen fra Østrig-Ungarn er vel gaaet meget tilbage i de senere Aar, men den har dog endnu i 1910 været over 80,000 Stkr., hvoraf Halvdelen var store Stude, som iøvrigt ogsaa er den Gruppe, der er aftaget i Antal. Tolden herpaa var før 1906 M. 25 pr. Stk., nu beregnes den med M. 8 pr. 100 kg lev. Vægt og kan anslaas til det dobbelte, hvortil kommer Fragt, Assurance o. s. v. — For det danske Kvæg bliver Omkostningerne endnu større, idet det foruden de nævnte Udgifter maa bære Omkostningerne ved Karantæne, Tuberkulinprøve og den dermed forbundne Risiko, der virker som en betydeligt forhøjet Toldafgift. Det er altsaa paa Forhaand givet, at Tyskland maa betale sit Slagtekvæg med en saa meget højere Pris end andre Lande, som de nævnte Omkostninger udgør; thi kunde man i Østrig eller Danmark opnaa en højere Pris hjemme eller andet Steds, end man kan faa hjem fra Tyskland, vilde al Udførsel dertil selvfølgelig ophøre. Ligesaa med det ferske Oksekød. Tolden herpaa er M. 27 for 100 kg, og da den ogsaa maa betales af Hovedet og af de Indvolde, som skal medfølge Kroppen, bliver den det dobbelte af Kvægtolden, naar det drejer sig om Indførslen af større Dyr. Det kan derfor ikke betale sig at indføre Kød

fra Østrig, undtagen hvad der indføres toldfrit i Grænseomsætningen, men vel for en Del fra Danmark, hvor de nævnte Ekstraudgifter, der betales stykkevis og ikke som Tolden efter Vægt, kommer til at virke forholdsvis haardt paa Kalve og mindre vægtige Dyr, som derfor ofte med større Fordel sendes i slagtet Tilstand. Fra Holland sendes kun Kød, fordi Indførsel af Kvæg derfra er forbudt, og det har endog i de senere Aar vist sig muligt, trods Tolden, at sende Kød (Kvæg forbudt) fra England, hidrørende fra Kvæg, som er indført dertil fra Kanada. Det maa dog tilføjes, at det drejer sig om Kvæg af en kødfuld, mager Kvalitet, der ikke værdsættes højt i England (Ranchers).

I disse Lande er altsaa Kvægprisen endnu lavere end i Østrig-Ungarn. Ogsaa fra Sverige indføres Kød, dels slagtet i Danmark, dels direkte. Fra det østlige og sydøstlige Europa, Rusland og Balkanlandene, er Indførsel af Kvæg og Kød forbudt. Vi kan saaledes, uden at behøve at ty til Noteringen, fastslaa, at Kvæg og Kød er dyrere i Tyskland end i Østrig, Holland, Danmark, Sverige og England for de Kvaliteter, som det kan lønne sig at udføre dertil, og saa meget dyrere, som den betydelige Kvæg- og Kødtold og Forsendelsesudgifterne beløber sig til. En almindelig Prissligning forrykker ikke dette Forhold, selv om den ogsaa bevirker, at man i de omtalte Lande opfatter den som Kødmangel og klager derover. Kun naar Prisen stiger saa meget mere i Eksportlandene end i Tyskland, at de nævnte Udgifter ikke dækkes, hører Tilførslerne op, uden at Prisen derfor behøver at være lige saa høj som der, hvad den for Tiden intet Steds er i Europa i Engroshandelen.

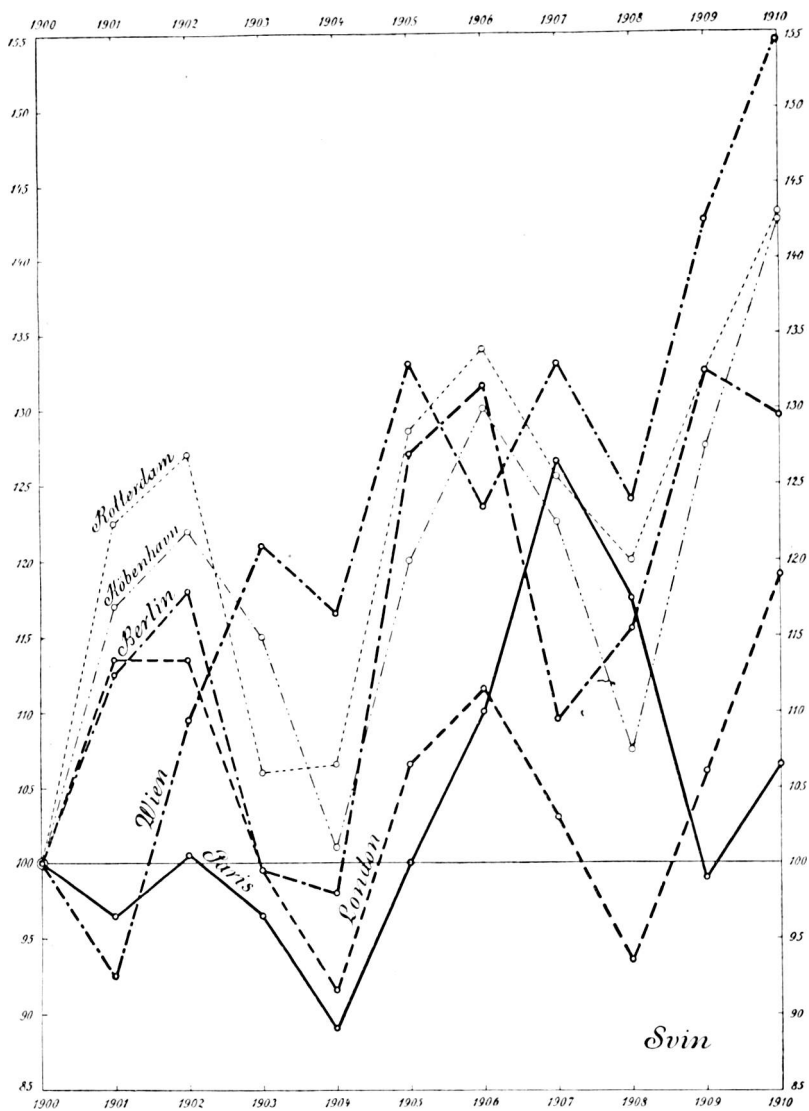
Jeg har saa stærkt fremhævet disse i Virkeligheden ligefremme Forhold, fordi der ofte ved Hjælp af de forskellige Landes Noteringer gøres Forsøg paa at fastslaa, at Prisen paa Oksekød er lige saa høj i andre Lande som i Tyskland, hvad der tit tilsyneladende lykkes paa Grund af Noteringernes Uensartethed. Denne Uensartethed fremkaldes ved, at der snart noteres efter Levende- snart efter

Slagte- eller Kødvægt, men endnu mere ved den uensartede Vurdering af de forskellige Kvaliteter af Kvæg og Kød, der bestemmes af Anvendelsen og Levemaaden i Landene.

Lader Noteringen sig derfor ikke bruge til direkte Sammenligning, saa afgiver den dog en ret god Maalestok for Prisstigningerne inden for de enkelte Lande. Den kan ogsaa paa en ret tilfredsstillende Maade vise os det indbyrdes Forhold mellem Landene og til en vis Grad Kødprisernes Forhold til den almindelige Prisstigning.

Disse Forhold har jeg søgt at fremstille i to Tavler, der angiver den procentvise Prisbevægelse siden 1900 i de europæiske Lande, som kan paavirke vor Kvæg- og Svineudførsel; i første Række Tyskland og England. Som Udgangspunkt har jeg benyttet Gennemsnittet af Noteringen for Treaaret 1898—1900, der er sat = 100. Det havde været min Hensigt og ønskeligt at have kunnet anvende Gennemsnitstallet for en længere Aarrække som Udgangspunkt, men da det var mig magtpaaliggende for den givne Tid kun at benytte Tal, der var fremkomne paa en nogenlunde ensartet Maade for de forskellige Lande, har jeg ikke kunnet gaa længere tilbage end til 1898, fra hvilket Aar »Stat. Vierteljahrsschrift« har Noteringerne for de anførte Lande, undtagen for England. For dette Land er Tallene tagne fra »Agricult. Stat.«.

Som Modsætning til Tyskland indtager England en Særstilling ikke blot som det stærkest kødindførende Land, men navnlig derved, at det i de senere Aar faar saa godt som hele sin Forsyning af fersk Okse- og Faarekød fra oversøiske Lande, hvorved det næsten ikke lægger Beslag paa europæisk Kød. Det viser sig da ogsaa straks, at for dette Land, som tillader todfri Indførsel af Kød, er Priskurven — fraregnet Undtagelsesaaret 1902 — saa godt som uden Svingninger indtil 1907, hvorefter den viser en opadgaaende Bevægelse. Denne Regelmæssighed skyldes de rigelige oversøiske Tilførsler af fersk Kød, som er udelukket fra de fleste andre Markeder i

Europa, og skønt den i det sidste Tiaar er undergaaet en betydelig Svingning, idet Hovedkilden er bleven forlagt fra De Forenede Stater til Sydamerika og Australien, saa er Forsyningen stadig rigelig. Det har ved denne Svingning imidlertid skortet paa Tilførsel af gode Slagtedyr — altsaa virkelig første Klasses Varer — for hvilke det er en Betingelse, at de, naar det gælder store Afstande, tilføres i levende Tilstand, og det er Prisen for 1ste Klasses Kvæg Kurverne angiver. Det er derfor ogsaa den formindskede Tilførsel af Kvæg og Kød fra Staterne, som har bevirket Prisstigningen for disse Varer, trods den rigelige Tilførsel af sydamerikansk Kød. Naar man derfor i Tyskland har beraabt sig paa, at den stærke Prisstigning paa Oksekød kun har været Følgen af en almindelig Prisstigning, og at den ogsaa har fundet Sted i andre europæiske Lande og i Fristaterne, hvorfor den ikke kan anføres som Bevis paa Kødangel, saa taler den engelske Kurve et andet Sprog, idet Prisstigningen først begynder her, efter at den almindelige Højkonjunktur er overskredet.

Naar jeg nu henleder Opmærksomheden paa den Kurve, der viser Prissvingningerne for Kvæg i Frankrig, saa er den medtaget, fordi dette Land ogsaa indtager en ret oplysende Særstilling, og fordi Indførsel derfra til de sydtyske Stater og Sachsen fornylig er bleven tilladt. Frankrig har ligesom Tyskland en ret høj Told paa Landbrugsprodukter, saaledes ogsaa paa Kvæg- og Kødvarer og ret vidtgaaende Indførselsforbud, om det end i denne Henseende ikke kan maale sig med Tyskland. Det søger altsaa ligesom dette at isolere sig. Dog disse prohibitive Forholdsregler faar ikke her den samme Betydning som i Tyskland, fordi Landet som Følge af den ringe Befolknings-tilvækst har været i Stand til ikke blot at dække sit eget Behov af Kvæg og Oksekød, men som oftest tillige at have en mindre Del til Udførsel, saa at Prisen herpaa saa godt som udelukkende har været afhængig af Høsten i selve Frankrig. Kurven viser dette. Nærmest kunde man sige, at Prisen har holdt sig omtrent uforandret, i hvert Tilfælde

uden synderlig Stigning, ligesom i England, indtil 1906, og dog vil man finde aarlige Svingninger efter som Høsten har været mere eller mindre tilfredsstillende. Det stærke Prisfald i 1906, altsaa paa en Tid, hvor de tyske Priser steg stærkt, og de engelske holdt sig uforandrede, er en Følge af en forudgaaende usædvanlig daarlig Høst, der har tvunget til en stærk Reduktion af de hjemlige Besætninger, hvormed følger en større Overskudsudførsel og derefter i 1907 en Prisstigning, som er forholdsvis større end i noget andet af de her medtagne Lande. Prisen har senere holdt sig, fordi Frankrig, som Følge af høje Priser i Schweiz og Italien, har udført mere Kvæg og Kød end tidligere, men vi finder her, ligesom i England, Prisstigning paa en Tid, hvor de tyske Priser er nedadgaaende.

Kvægpriserne i Tyskland, England og Frankrig har saaledes, om end af højst forskellige Aarsager, været næsten upaavirkede af hverandre; jeg skal nu forsøge at fastslaa Forholdet for Østrik, Holland og Danmark, der har leveret den største Mængde Kvæg og Kød til Tyskland.

Holland og Danmark, hvis Priskurver følges ret godt ad, er utvivlsomt paavirkede af Tyskland, dog skyldes den stærkere Stigning indtil 1903 den kortvarige Opgangsperiode i England. Efter dennes Ophør falder Prisen i begge Landene, følger derefter den fortsatte Prisstigning i Tyskland indtil 1906, da den højere Told forøger Forsendelsesomkostningerne og giver et mindre Udbytte, saa Kurverne ikke følger den tyske Stigning i 1907, men falder før denne, ligesom den procentvise Stigning inden den Tid er mindre end den tyske. I Holland synes Prisen at være steget forholdsvis mere og at have holdt sig mere stabil end i Danmark, hvad der vistnok skyldes den Omstændighed, at det saa vel ved sin Udførsel til Tyskland som til England har været henvist til Slagtning, og saaledes lettere end vi har kunnet udnytte Konjunkturerne i begge Markeder, samt at det i de sidste to, tre Aar har kunnet drage større Fordele af en

Højeste årlig Gennemsnitsnotering.

Mark pr. 100 kg. (London: Shillings pr. Cwts.)

I. For Kvæg.

	Gennemsnit 1898—1900	1901	1902	1903	1904	1905	1906	1907	1908	1909	1910 *)
Berlin.....	126.4 = 100	127.9 101.0	131.7 104.0	138.9 110.0	141.5 112.0	147.3 116.5	158.0 125.0	160.6 127.0	153.6 121.5	148.6 117.5	159.3 126.0
Wien.....	66.6 = 100	67.4 101.0	68.5 103.0	69.9 105.0	70.7 106.0	77.4 116.0	78.3 117.5	80.0 120.0	75.0 112.5	77.2 116.0	80.4 120.5
Paris.....	116.6 = 100	120.9 103.5	117.9 101.0	123.4 106.0	122.6 105.0	125.4 107.5	120.0 103.0	133.6 114.5	134.8 116.0	133.9 115.0	133.5 114.5
Rotterdam.....	104.4 = 100	109.0 104.5	115.4 109.5	124.9 119.5	121.9 117.0	126.4 121.0	129.1 123.5	126.5 121.0	123.0 118.0	120.7 115.5	126.2 121.0
København.....	95.7 = 100	99.7 104.0	105.0 109.5	112.2 117.0	108.6 113.0	110.1 115.0	114.9 120.0	113.8 118.5	105.9 110.5	104.4 109.0	109.1 114.0
London.....	63.8 = 100	64.2 100.5	68.9 108.0	65.3 102.5	64.2 100.5	64.2 100.5	64.2 100.5	65.3 102.5	66.5 104.0	68.9 108.0	— —

*) For 1910 er Noteringen for 9 Maanedes.

II. For Svin.

	Gennemsnit 1898—1900	1901	1902	1903	1904	1905	1906	1907	1908	1909	1910*)
Berlin.....	104.0 = 100	116.1 112.5	122.8 118.0	103.7 99.5	102.0 98.0	132.0 127.0	137.0 131.5	114.0 109.5	120.1 115.5	138.0 132.5	134.5 129.5
Wien	76.6 = 100	70.5 92.5	84.0 109.5	92.7 121.0	89.2 116.5	101.8 133.0	94.7 123.5	102.1 133.0	94.8 124.0	109.3 142.5	118.2 154.5
Paris.....	119.3 = 100	115.9 96.5	120.0 100.5	115.4 96.5	105.9 89.0	119.1 100.0	131.2 110.0	150.8 126.5	140.0 117.5	118.0 99.0	127.3 106.5
Rotterdam.....	66.7 = 100	81.8 122.5	84.8 127.0	70.7 106.0	71.0 106.5	85.7 128.5	89.3 134.0	83.7 125.5	80.2 120.0	88.4 132.5	95.5 143.0
København	79.2 = 100	92.8 117.0	96.6 122.0	90.9 115.0	80.0 101.0	95.2 120.0	102.9 130.0	97.1 122.5	85.3 107.5	100.8 127.5	112.9 142.5
London	57.5 = 100	65.3 113.5	65.3 113.5	57.2 99.5	52.5 91.5	61.5 106.5	64.0 111.5	59.2 103.0	53.8 93.5	61.8 106.0	68.5 119.0

Noteringerne opgives for:

Berlin, Rotterdam og København i Slagtevægt, Wien i levende Vægt og Paris i Kødvægt (efter Stat. Viertel-jahrshefte f. d. Deutsche Reich).

London i Slagtevægt (efter Agricultural Statistics).

*) For 1910 er Noteringen for 9 Maanedes.

Udførsel af Kvæg til Schweiz, hvorimod vor Kvæg- og Kødudførsel har haft forøgede Vanskeligheder at kæmpe med.

Man kan derimod ikke vente, at den østrigske Pris-kurve skulde være paavirket af den tyske, thi i Betragtning af det store Forbrug af Kvæg og Kød, som det østrig-ungarske Monarki kræver, spiller den hele Udførsel derfra kun en mindre Rolle. Skønt det er Kvæg fra selve Øst-rig, der udføres til tyske Markeder, saa er denne Udførsel dog kun mulig derved, at der modtages tilstrækkelig Er-statning, ikke blot fra Ungarn, men ogsaa fra Balkan-staterne — især Serbien. For 208,000 Stkr. Hornkvæg, som Øst-rig-Ungarn udførte i 1905, modtog det til Gengæld 72,000 Stkr. Kvæg, og desuden 100,000 Svin, fra Serbien, hvorefter denne Kilde standsede en Tid paa Grund af Traktatstridigheder, hvad der utvivlsomt har bidraget til, at Prisen vedblev at holde sig i Øst-rig i de følgende Aar, uagtet Udførslen aftog stærkt.

Som et Hele betragtet bliver Forholdet for Øst-rig-Ungarn omtrent som for Frankrig, det frembringer samlet tilstrækkelig Kød til hele Befolkningen; af og til er der nogen Overskudsudførsel, saa Prohibitivsystemet faar ikke stor Indflydelse, undtagen naar Mangel indtræffer. Kurven bevæger sig derfor indtil 1908 omtrent som den franske. Prisleiligheden i dette Aar skyldes nærmest en daarlig Høst med Reduktion af Besætningerne; der udførtes saaledes 210,000 Stkr. Kvæg, hvoraf Halvdelen til Italien. En foreløbig Overenskomst med Serbien ophørte atter i Marts 1909 paa en Tid, da Kvægmangelen følte stærkt efter Reduktionen. Priserne begyndte derfor allerede igen at stige betydeligt i Øst-rig i 1909, medens de i Tyskland først gaar opad i 1910. Uagtet Prisen paa Kvæg siden 1904 næppe er steget mere i Wien end i Berlin, 3: 14—15 pCt., saa er den bleven langt mere følelig, fordi Svineprisen i Wien er vedblevet at være stigende, og særlig stærkt i 1910, saa at den nu er mere end 50 pCt. højere end Gennemsnitsprisen for 1898—1900. I Berlin havde Svineprisen derimod naaet

Højdepunktet for denne Gang i 1909 og var da ca. 32 pCt. højere end den nævnte Gennemsnitspris.

Man faar saaledes ikke et fuldstændigt Billede af den hele Bevægelse, naar man ikke tager Svinepriserne med i Betragtning — derimod spiller Prisen paa Faar ingen Rolle —, og jeg har derfor ogsaa fremstillet en grafisk Tavle herover. Det vil dog føre for langt at gaa i Detailler her. Bekendt er jo for Tyskland den konstante Stigning med periodiske toaarige Svingninger med lave og høje Priser, som dog i den sidste Højdeperiode, 1909—10, næppe er naaet højere end 1905—06. Disse Svingninger har jo grumme lidt med Landbruget som saadant at gøre, men skyldes den rent forretningsmæssige Maade, hvorpaa Svineholdet i Modsætning til Kvægholdet i forholdsvis kort Tid kan tillæmpes efter Priserne. Det samme Forhold, om end ikke saa udpræget og med mindre vekslende Priser, viser den engelske Priskurve, der paavirkes af de amerikanske Flæskepriser, der er betingede af samme Produktionsvilkaar som de tyske, og som Følge deraf ogsaa i de hollandske og danske. Svineprisen i Frankrig følger derimod lige saa lidt denne Bevægelse som Kvægprisen, og hvad Østrig angaar, viser det sig, at Prisstigningen for Svin ligesom for Kvæg er meget betydelig siden 1905, da Vanskelighederne ved at faa Svin fra Serbien begyndte. Flæsket har i Østrig samme Betydning som Hovednæringsmiddel som i Tyskland.

Som vi saa, er Klagerne i Tyskland over Kød mangelen kun fremkommet periodisk med fire Aars Mellemrum, i Østrig har de været uafbrudt de sidste 4—5 Aar, men Kød mangelen er der bleven endnu mere følelig, efter at Kødprisen i Italien, hvis Forbrug er vokset stærkt, naaede en ukendt Højde i 1908 efter en meget daarlig Høst Aaret forud. Italien havde hidtil været i Stand til at dække sit eget Forbrug og ligesom Frankrig havt nogen Udførsel, som vel hovedsagelig var gaaet til Schweiz, men ogsaa til Tider kunde komme Østrig til Gode, t. Eks. udførtes dertil i 1905 ca. 57,000 Svin. At Italien saaledes

ogsaa blev kvæg- og kødindførende efter en større Maalestok og forholdsvis uventet, har bidraget i høj Grad til at forøge Virkningen af Kødmangelen i Syd- og Mellem-europa i de sidste tre Aar, særlig følelig synes den at være bleven i det kødindførende *Schwiz*, der efter Prisstigningen i Tyskland og Østrig havde faaet sine Forsyninger fra Italien og nu maatte konkurrere med dette Land om Forsendelserne fra Frankrig og Holland, ligesom vi jo ogsaa er traadt til. Der er vel Sandsynlighed for, at Kødmangelen i Italien vil være forbigaaende, Indførslen er aftaget noget og har forandret Karakter i 1910, men paa den anden Side synes alligevel Befolkningens Krav, som Følge af forøget Velstand, at vokse saa stærkt, at Landet næppe i Fremtiden fuldt ud vil kunne dække sit eget Forbrug.

Vi finder saaledes, at skønt der ogsaa synes at være liden Vekselvirkning mellem Kvægpriserne i Tyskland og Østrig-Ungarn, saa er der dog i begge Riger en voksende Kødmangel, der til Tider er bleven afhjulpet gennem en forøget Svineproduktion eller forøget Indførsel af oversøisk Flæsk, men som for Oksekødets Vedkommende er bleven større fra Aar til Aar, og som skyldes et Misforhold mellem Befolkningens og Kvægbestandens Vækst. Den er ikke kommen pludselig, allerede for over 30 Aar siden gjorde en ungarsk Landbrugsprofessor, *Lambl*, opmærksom paa, at en Kvægsmangel (Depekoration) maatte komme, fordi Jordbrugets Ydeevne ikke kunde holde Skridt med Tilvæksten baade af Folk og Fæ. I Tyskland har bl. a. *v. d. Goltz* paavist, at Landbrugets Udvikling ikke kan gaa saa rask for sig, som den stigende Befolkning med dens endnu mere stigende Krav forlanger, man maa indføre Korn eller Kvæg, og naar Englænderen *Hooker* statistisk har paavist, at der i 1880 skulde have været 318 og i 1907—08 kun 303 Stkr. Kvæg for hver 1000 Mennesker i Europa, saa bekræfter det vel de andre Udtalelser, men giver dog i Virkeligheden ikke nogen Maalestok for den tilstedeværende Kødmangel, der

jø ikke blot er afhængig af Befolkningens og Kvægets Forøgelse, men lige saa meget af de Krav, der stilles af Befolkningen, og den Ydeevne, Kvæget kan præstere. Denne stigende Mængde kunde delvis dækkes, saa længe man endnu i Tyskland og andre Hovedlande, hvor man ikke vilde tage Konsekvenserne fuldt ud og tillade fri Indførsel af Kvæg og Kød, dog tillod en nogenlunde fri Indførsel af tilberedte Kødvarer, men da man ved Fornyelsen af de mellemeuropæiske Handelstraktater ændrede Toldtarifer og sanitære Foranstaltninger overfor Kreaturindførslen efter tysk Mønster, maatte Kød mangelen træde stærkere frem. Om man end virkelig er i Stand til at fremskynde og forøge Landbrugets Produktion gennem den høje Told, saa tvinger den dog Produktionen i en ensidig Retning som Følge af det ugunstige Forhold, der i de nævnte Lande er mellem Tolden paa Korn og Kreaturer, til Gunst for Kornet. Kødproduktionen bliver derfor kun lønnende under forholdsvis høje Priser, og den lider yderligere Skaar ved den forøgede Mælkeproduktion, som nu kræves, dels som Børnemælk og dels som Følge af en tiltagende Afholdsbevægelse. Mælkesalget bliver til enhver Tid mere lønnende end baade Smør og Kødtilvirkningen, og man har til Tider i Tyskland vanskeligt ved at indsætte de fornødne Køer.

Hertil kommer endnu den i alle Hovedlande gennemførte Kødkontrol, der ligeledes, tilskaaret efter tysk Mønster, ikke søges gennemført ved internationalt Samarbejde, men saa eksklusivt som muligt, hvorved Tilførslerne af fersk Kød, som vel særlig af tilberedte Kødvarer, overalt er bleven stærkt hæmmet. Vel drejer det sig i Mellemeuropa endnu om forholdsvis smaa Tilførsler for at dække Mangelen; for Tysklands Vedkommende maaske kun 5—6 pCt. af det hele Forbrug, og ikke som i England ca. 45 pCt., men det er under det hidtil førte Beskyttelses-system nok til at gøre Mangelen følelig for en længere Tid, naar en uheldig Høst et eller andet Sted bringer Forstyrrelse i den regelmæssige Forsyning, og en saadan har sat sit Præg i Italien, Østrig og Tyskland henholdsvis i 1907,

1908 og 1909; og det tilmed sker paa en Tid, hvor der er Mangel paa Svin.

Afspærringen har været strængest og mest konsekvent gennemført i Tyskland, hvor Befolkningstilvæksten er størst, derfor viser ogsaa dette Land en med den tillagende Mangel særlig konstant Prisstigning for Kvægets Vedkommende og stærke Svingninger fra Mangel til Overproduktion for Svinets. Man er dog herved naaet til saa høje Kødpriser, ogsaa for Oksekød, at »Kødrummelen« truer med at blive vedvarende. Det føles mest i de syd- og mellemtyiske Stater, mindre selvfølgelig i det kvægrige og lettere befolkede Preussen. Man indser dog, at det mindst maa vare et Par Aar, inden man kan vente nogenlunde Balance under gunstige Forhold, og saa har man atter et Par Millioner Mennesker flere at ernære, saa Tvivlen om Landbrugets Evne til at vinde med vokser. I Baden, Bayern, Württemberg og Sachsen har Forbundsraadet meget mod Preussens Ønske maattet give Indførslen af Kvæg fra Frankrig fri. Dette Land kan vistnok under friere Udførselsforhold udvide sin Kødproduktion en Del, det har i de senere Aar dækket en Del af Underbalancen i Italien og Schweiz, nu bliver det nærmest Tyskland, der faar det franske Overskud til en Udjævning har fundet Sted i Prisen, men det bliver dog et Spørgsmaal, om det kan erstatte den formindskede Tilførsel fra Østrig. Vi har jo trods den store Risiko, Udførslen har været underkastet i 1910, sendt en større Mængde Kvæg og Kød til Tyskland end tidligere og har faaet større Priser hjem end noget af de to foregaaende Aar, og der er næppe Tvivl om, at Tyskland vedblivende vil være vort Hovedmarked for Kvæg og fersk Kød, særlig for Kvæg, saa fremt det skulde lykkes at faa en mere stabil Ordning, som Afløsning af den umulige Tuberkulinprøve, og vi kan slippe for Farsoter. Kødudførsel medfører større Udgifter paa Grund af den højere Told paa Kød og Tilbageholdelsen af slagtede Kroppe.

Det er nævnt, at Kød mangelen synes at være aftagende i Italien. Nogle gode Høstaar og ordnet Handelsforbindelse

med Serbien, der navnlig kan bevirke en hurtigere Af-
 tagen af Mangelen paa Svin, vil vel ogsaa gøre den mindre
 følelig i Østrig, dog er i disse Lande saa vel som i Schweiz
 Spørgsmaalet om Indførsel af Kød fra S y d a m e r i k a
 stærkt fremme. Efter at den amerikanske Kødtrust har
 sat sig fast i Argentina, agiteres der stærkt for at skaffe
 Kødet derfra Indpas paa Europas Fastland; de afholdte
 Kølekongresser i Paris og Wien har maattet gøre Tjeneste
 som Reklame herfor, og det maa siges, at der er gjort
 gode Fremskridt i 1910. Navnlig i Italien, hvor Kødkon-
 trollen ikke lægger særlige Hindringer i Vejen, er der i De-
 cember bleven indført 1.3 Mill. kg Oksekød, hvoraf dog
 Halvdelen ødelagdes ved en Brand, og mere ventes. I
 Wien gaar det ikke saa let, Tilladelse til Indførsel er kun
 bleven givet for et bestemt Kvantum, og det kan kun ind-
 føres, naar der gives visse Dispensationer fra Kontrollens
 Side. Modstanden mod denne Indførsel er dog meget
 stærk, særlig i Ungarn, og det er desuden meget tvivlsomt,
 om den vil kunne tilfredsstille Forbruget. En Prøvesen-
 ding blev — ved Hjælp af Reklamen — hurtigt bortrevet,
 men om en senere Sending forlyder det modsatte. Hvad
 denne Import skulde bringe er billigt Kød, der kan an-
 vendes paa samme Maade som i Tyskland til Kogning og
 til Pølser, hertil egner det frosne Kød sig ikke, det kunde
 i sin Tid ikke vinde Indgang hos den brede Befolkning i
 Hamborg. Det er ogsaa derfor, at man faar en Del af de
 østrigske Fedestude bedre betalt i Tyskland, man kan i
 Wien ikke bruge saa mange »Bratochsen«, men vil have
 det fuldmodne ungarske og serbiske Kvæg og Bøfler med
 »gennemvokset« Fedt. Dertil kommer, at det frosne Kød
 ikke kan leveres billigt nok paa Grund af Tolden, der er
 lige saa høj som den tyske, hvorimod Kvægtolden er min-
 dre. Af samme Grund kan man heller ikke faa billigt Kød
 fra Danmark. Selv om vi fik permanent Tilladelse til Ind-
 førsel af Kvæg, finder vi næppe et Marked der, saa længe
 Tyskland staar os aaben. Den for nogle Maaneder siden

lancerede Meddelelse om, at en saadan Udførsel kunde ventes, er heller ikke bleven bekræftet.

Schweiz' Forbundsraad har »i Principet« indrømmet Nødvendigheden af at tillade Indførsel af Kød, men den nu indførte Kødkontrol er en Hindring for det frosne Kød. Hvortil de forskellige Forhandlinger vil føre, er det vel endnu umuligt at vide, der har ogsaa været Tale om Ansættelse af Dyr læger fra Importlandene i Argentina; de skulde da udføre den forlangte Kontrol der.

Gennem det frosne Kød afhjælpes næppe Trangen til billige Varer, snarere kunde jeg tænke mig, at man forsøgte en Indførsel af Kvæg, som kunde faa Betydning, nu Argentina har frigivet Udførslen igen. Schweiz og Italien, som tidligere har faaet Kvæg derfra, synes villige til at tage derimod, og der foreligger Meddelelse om, at der er bleven sluttet Kontrakt om at levere Sendinger paa 300 Stkr. Kvæg ad Gangen til Genova under Forbehold af Regeringens Samtykke. Ogsaa Frankrig vil mulig tillade en saadan Import, hvorved det vilde kunne afse mere indenlandsk Kvæg til Tyskland, hvis 4 Ugers Karantæne og strænge Kødssynslov omtrent umuliggør Indførsel af oversøisk Kvæg dertil.

Denne Import vil dog næppe faa synderlig konkurrerende Betydning for os, sydamerikansk Kvæg er tidligere kommen baade til Italien og Schweiz, og man kommer næppe herved ud over Fordringen om at faa sat en Hæmsko paa Kød mangelens videre Omsiggriben.

En Henvisning til det tyske Marked som vort Hovedafsetningssted for Kvæg og Kød i en overskuelig Fremtid maa blive en nødvendig Konsekvens af min Opfattelse af Kvægforholdene i Europa, men det udelader jo ikke, at vi med Fordel har havt Marked andre Steder for saadanne Varer, som til Tider er mindre søgt i Tyskland. Saaledes har vi siden 1908 været i Forbindelse med S c h w e i z, da vi begyndte med at sende Svinekroppe dertil. Da Svine tilførslen fra Tyskland ophørte i Dyrtidsperioden 1906, besøgede Hollænderne for en Del Leverancen, ogsaa gen-

nem Opkøb fra andre, saaledes fra Danmark. Herved henledtes Schweizer-Handlendes Opmærksomhed paa denne Kilde, hvad der førte til, at direkte Handelsforbindelse kom i Gang. I 1908 udførte vi omtrent 13,000 Svin og ca. 1200 Oksekroppe, i 1909 vendtes Forholdet om, saa at Svinekroppenes Antal kun var 6000 Stkr., hvorimod Okse- og Kalvekroppene naaede op til 5500 Stkr., og i 1910 er der kun bleven udført 500 Svine- men ca. 8800 Okse- og Kalvekroppe. Schweiz har i mange Aar været kødindførende, og da det tilmed har havt en Række mindre heldige Høstaar, har det særlig maattet lide under den almindelige Kødmandel i Sydeuropa og Tyskland, der nu ogsaa truer med at berøve det Forsyningen fra Frankrig, hvorfor Fordringen om Indførsel af Kvæg eller Kød fra Argentina kommer stærkest frem der. Foruden Frankrig, har navnlig Holland i de sidste tre Aar forsynet Landet med Slagtekvæg, større Stude fra Frankrig og yngre velfedede Slagtekvæg fra Holland, som med større Fordel kan afsætte denne Vare levende i Schweiz end slagtet i Tyskland. Hvad vi har kunnet afsætte dertil har hidtil været yngre Tyre- og Kalvekroppe, dog har en i Fjor gennemført Kødsynslov gjort Indførslen af Kød dertil lige saa vanskelig som til Tyskland, og Lovens Gennemførelse er øjensynlig bleven skærpet ved den Modstand mod det indførte Kød, som er bleven rejst, ikke blot fra Landbrugets men ogsaa fra Slagternes Side, over for de Importører, som har forstaaet at monopolisere Handelen med det indførte Kød efter fuldstændig amerikansk Mønster ved Salg fra egne Butikker. Det antages, at en Udførsel af Kvæg, saafremt dette kunde føres gennem Tyskland, vilde være mere fordelagtig end Udførslen af Kød. Toldforholdene — gennemsnitlig 30 Fres. for Stykket af Kvæg, og 10 Fres for 100 kg Kød,*) begunstiger just ikke Kvæget, men muligt er det dog, at Handelsforholdenes Ordning, som de endnu er i Schweiz, er til Fordel derfor. Dette Marked er og har

*) Frosset Kød maa betale 25 Fres. som tilberedt Kød.

været af Betydning for vor Afsætning, men kan næppe regnes som konstant.

Det samme gælder om det Marked, som vi har i Norge, og som er bleven forsynet med Kød fra Nordjylland i en lang Række af Aar. Det er saa vel kendt, at jeg ikke behøver at gaa nærmere ind herpaa. Efter 1905, da der opstod Vanskeligheder med Tilførslen af Kød fra Sverige, tiltog vor Udførsel, og da vi i 1907 fik Tilladelse til at indføre Kvæg, var der adskillige, der ventede, at denne Indførsel vilde vinde Fremgang. Dette er dog ikke bleven Tilfældet. I 1907 udførtes 1000 Stkr., i 1908: 4000 Stkr., i 1909: 2800 Stkr., og sidste Aar kun ca. 250 Stkr. Kvæg. Samtidig var Udførselen af Okse- og Kalvekroppe i 1908 og 09 naaet op til 15—16,000 Stkr. Efter at Indførselsforholdene med Sverige er bleven ordnede, er dog Indførslen derfra igen vokset og vor aftaget, hvortil selvfølgelig ogsaa de højere Priser i Tyskland har bidraget. Tilførslerne af indenlandsk Kød til Kristiania er iøvrigt, siden Jernbaneforbindelsen med Vestlandet er kommen i Stand, vokset saa betydeligt, at det ser ud, som om man derfra kan vente en rigeligere Forsyning, end man hidtil har gjort Regning paa; i 1910 var derfor den fremmede Tilførsel til Kristiania Marked mindre end i 1909, uagtet Tilførslerne til Markedet var større. Man er nu ved at bygge kommunalt Slagtehus i Kristiania, og naar det bliver færdig, vil den nuværende Kødkontrol blive forandret, og der vil sikkert blive forlangt, at visse Indvolde skal medfølge Kroppene. Dette Forlangende stiller større Vanskeligheder for en Transport til Søs end til Lands, hvor Kroppene kan ophænges i Jernbanevognene.

Vi vil dog forhaabentlig vedblivende kunne sende Kvæg og Kød til Norge, ganske vist har Markedet der kun havt en mere lokal Betydning for Nordjylland, men det har dog i nogle Aar været vort næststørste Marked for Oksekød, og har taget en Del Varer, til hvilke der vel — heldigvis — er bleven stillet større Fordringer i Aarenes Løb, men som dog ikke har været første Klasses Slagte-

varer, og det er jo disse, der er underkastet de største Prissvingninger.

Resultatet af denne Undersøgelse bliver altsaa, at Kvægmangelen i Europa er voksende, og at vi ogsaa fremtidig maa regne med Tyskland som det fordelagtigste Marked, samt at vi i det hele taget vil kunne staa os ved at arbejde hen til Produktionen af virkelig gode Fededyr for at kunne drive Fedningen mere rationelt. Medens de oversøiske Lande, hvad de ringere Varer angaar, kan blive en overlegen Konkurrent, saa har vi med Hensyn til første Klasses Varer paa Grund af vor heldige Beliggenhed en Fordel, som ogsaa vil stille os forholdsvis gunstig, selv om vi bliver nødt til at optage Konkurrencen i det engelske Marked.